

RESIDENTUURI PROGRAMM KOHTUARSTITEADUSE ERIALAL

1	PROGRAMMI NIMETUS EESTI JA INGLISE KEELES	Kohtuarstiteadus Forensic Medicine	Kood 131997
2	ÕPPEASTE	Residentuur	
3	VALDKOND	Tervis ja heaolu	
4	ERIALA(D)	Kohtuarstiteadus	
5	ÕPPEASUTUS(ED)	Tartu Ülikool	
6	TEADUSKON(NA)D	Arstiteaduskond	
7	NOMINAALNE ÕPPEAEG	4 aastat	
8	ÕPPETÖÖ VORM	Päevane õpe	
9	ÕPPETÖÖ KEEL	Eesti keel	
10	ÕPIVÄLJUNDITE SAAVUTAMISEKS VAJALIKUD TEISED KEELED	erialakirjanduse lugemiseks vajalik inglise keele oskus	
11	ÕPPEKAVA VERSIOON	2014_1	
12	KINNITAMINE	1. Teaduskonna nõukogus 18.06.2014 2. Ülikooli senatis 29.08.2014	
13	VASTUVÕTUTINGIMUSE D	Residentuuri võetakse konkursi alusel vastu isikuid, kes on registreeritud EV Terviseameti tervishoiutöötajate registris ja kes on lõpetanud: <ul style="list-style-type: none"> a. Tartu Ülikooli arstiõppe, olles immatrikuleeritud arsti- või hambaarstiõppesse 1997/1998. õppeaastal või hiljem; b. Tartu Ülikooli arstiõppe ja internatuuri, olles immatrikuleeritud arsti- või hambaarstiõppesse enne 1997/1998. õppeaastat või c. kellel on vastav välisriigis omandatud kõrgharidus. <p>Konkursitingimused määratakse residentuuri eeskirjas.</p>	
14	RESIDENTUURI ÜLDEESMÄRGID	Residentuuri üldiseks eesmärgiks on viia arst-residendi teadmised ja praktilised oskused kohtuarstina töötamise tasemele. Omandatav haridus võimaldab asuda tööle kohtuarst-eksperdina.	
15	ERIALAPROGRAMMI STRUKTUURI LÜHIKIRJELDUS	Kohtuarstiteaduse residentuur toimub 4-aastase õppena, kokku 44 kuud, koosnedes praktilisest ja teoreetilisest koolitusest. Igale arst-residendile koostatakse individuaalne õpingukava, lähtudes alljärgnevast: <p>Praktiline koolitus</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Kohustuslikud praktilise koolituse tsükliid – minimaalne summaarne kestus 44 kuud* <p>Teoreetiline koolitus minimaalselt 20 EAP mahus</p>	

16	ANTAV KVALIFIKATSIOON/ KRAAD	Kohtuarsti eriarsti kutse Forensic pathologist
17	NÕUDED ÕPPEPROGRAMMI LÕPETAMISEKS	Residentuuri programmi läbimine täies mahus ning lõpueksami positiivse tulemusega sooritamine.
18	LÕPETAMISEL VÄLJASTA-TAVAD DOKUMENDID	Residentuuri lõpetamist tõendav tunnistus ja akadeemiline õiend
19	LÕPUDOKUMENTE VÄLJASTAV(AD) KÕRGKOOL(ID)	Tartu Ülikool
20	RESIDENTUURI ÕPIEESMÄRGID (õpiväljundid ehk omandatavad/ arendatavad/erialased teadmised ja oskused, üldpädevused jms)	<p>Residentuuri programmi läbinud arst-resident:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) on võimeline tegema kohtuarstlikke ekspertiise, mis on vastavuses arstiteaduse uusimate saavutuste, kõrgete eetiliste standardite ning Eestis kehtivate seadustega; 2) omab arstikutsele vajalikke hoiakuid, küllaldaselt erialaseid teadmisi, oskusi ja erialast kogemust; 3) tunneb ja järgib teadus- ja meditsiinieetika ning tõendus põhise meditsiini põhimõtteid; 4) soovib oma tegevusega kaasa aidata nii eriala kui ka arstiteaduse arengule; 5) tunneb oma erialalise kompetentsuse piire ning oskab töös kaasata optimaalselt teiste erialade arste ning teisi spetsialiste probleemide parimaks lahendamiseks; 6) orienteerub Eesti tervishoiukorralduses ja vastavas seadusandluses; 7) tunneb kohtuekspertiisi puudutavat seadusandlust; 8) omab süsteemseid ja põhjalikke teadmisi kohtuarstiteaduses kasutatavatest mõistetest, teoreetilistest printsiipidest ja uurimismeetoditest; 9) teadvustab vajadust jätkata meditsiinialaste teadmiste ja oskuste täiendamist edaspidise professionaalse karjääri jooksul; 10) oskab koostöös teiste erialade arstidega läbi viia diferentsiaaldiagnostikat keerukate lahangu/isiku ekspertiiside korral kasutades optimaalselt kogu kaasaegset uuringute kompleksi; 11) tunneb haigusprotsesside ja vigastuste põhialuseid; 12) oskab kindlaks teha vigastuste tekkemehhanismi ja tekitamise aega; 13) oskab teha surnu kohtuarstlikku lahangut ja ekspertiisi; 14) oskab kirjeldada histoloogilist leidu; 15) oskab teha kindlaks surma põhjust ja surmaaega; 16) oskab vormistada kohtuarstlikku diagnoosi ja

		<p>arvamust;</p> <p>17) oskab teha isiku kohtuarstlikku läbivaatust;</p> <p>18) oskab teha günekoloogilist läbivaatust;</p> <p>19) oskab määrata tervisekahjustuse kestust, töövõimekaotuse ulatust ;</p> <p>20) oskab teha isiku läbivaatust ja surnukeha vaatlust sündmuskohal;</p> <p>21) oskab vormistada isiku kohtuarstliku ekspertiisiakti arvamust ja koostada ekspertarvamuse põhjendust;</p> <p>22) oskab vormistada sündmuskoha vaatluse akti;</p> <p>23) oskab esineda eksperdina kohtus;</p> <p>24) oskab interpreteerida kohtukeemiliste ja kohtubioloogiliste uuringute tulemusi;</p> <p>25) oskab interpreteerida ravidokumente.</p>
21	MOODULI NIMETUS	Praktiline koolitus – kohustuslikud praktilise koolituse tsüklid
22	PRAKTILISE KOOLITUSE SISU JA MAHT	<p>Kohustuslikud praktilise koolituse tsüklid</p> <p>Kohtuarstlik ekspertiis 25 kuud</p> <p>Patoloogia 14 kuud</p> <p>Günekoloogia 2 kuud</p> <p>Radioloogia 2 kuud (kehtib alates 2011)</p> <p>Keemia ja DNA laboratoorium 1 kuu</p> <p>Arst-residendi kohustused tsüklites on töö kohtuarstina, osavõtt sündmuskoha vaatlusest, osalemine kohtuistungitel ja muudel erialastel aruteludel.</p> <p>Arst-resident osaleb koos individuaalse juhendajaga sündmuskoha vaatlusel. Arst-resident teeb praktiliste juhtumite analüüsi ja esitab neid seltsi koosolekutel.</p> <p>Praktilise koolituse tsüklid toimuvad Eesti Kohtuekspertiisi Instituudi kohtuarstlikes osakondades ja keemia ning DNA laborites. Günekoloogia tsükkel toimub TÜ Kliinikumi Naistekliinikus või SA Ida Tallinna Keskhaiglas või muus naistehaiglas. Radioloogia tsükkel toimub TÜ Kliinikumi Radioloogia Kliinikus, SA Ida- Tallinna Keskhaigla, Põhja Eesti Regionaalhaigla või muu raviasutuse radioloogiakeskuses.</p>
	MOODULI NIMETUS	Praktiline koolitus
	PRAKTILISE KOOLITUSE SISU JA MAHT	<p>Resident peab 4 aasta jooksul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tegema vähemalt 200 surnu ja 70 isiku kohtuarstlikku ekspertiisi ning vähemalt 100 pato-anatoomilist lahangut; - kirjeldama ja diagnoosima 500 patohistoloogilist preparaati - osalema koos juhendajaga sündmuskoha vaatlusel ja kohtuistungitel. <p>Tsüklite ja õpetuse ajakava</p>

		<p>Õppetöö võib toimuda nii ühes kui mitmes baasasutuses. Õppebaasid ja õppetsüklid määratakse individuaalse õppekavaga.</p>
23	MOODULI NIMETUS	Teoreetiline koolitus
24	TEOREETILISE KOOLITUSE SISU JA MAHT	<p>Kohtuarsti eriala residentide teoreetilise koolituse baasiks on iseseisev töö erialakirjandusega ja arhiivimaterjalidega, millele kuulub 80% teoreetilise töö mahust.</p> <p>Residentuuri jooksul peab kohtuarst-resident läbima alljärgneva teoreetilise koolituse:</p> <p>Iga residentuuriaasta sisaldab kokku 1-2 nädalat teoreetilist koolitust kursustel ja seminaridel, osavõttu konverentsidest, iseseisvat tööd haigusjuhtude analüüsil, ettekannete ja referaatide koostamist, osalemist uurimistöös.</p> <p><u>Kohustuslikud kursused</u> on: neuroloogia, naistehaigused, radioloogia, patoloogia, meditsiinieetika. Teoreetilisi kursusi võivad residentid valida nii Arstiteaduskonna Täienduskeskuse poolt korraldatavate kui ka spetsiaalselt residentidele ja üliõpilastele mõeldud teoreetiliste kursuste hulgast. Residentid võivad osaleda doktorantidele korraldatavatel kursustel. Resident peab aasta jooksul osalema kahel teoreetilisel kursusel.</p> <p>A. <u>Neuroloogia ja neurokirurgia</u> Enamlevinud neuroloogiliste haiguste, pea- ja seljaajutraumade diagnoosimise põhimõtted</p> <p>B. <u>Naistehaigused</u> Günekoloogilise läbivaatuse tehnika, analüüside võtmine Enamlevinud naistehaiguste diagnostika</p> <p>C. <u>Radioloogia</u> Kaasaegse radioloogilise diagnostika võimalused Luumurdude ja teiste patoloogiate hindamine</p> <p>D. <u>Patoloogia</u></p> <p>E. <u>Meditsiinieetika</u></p> <p>Resident võtab osa eriala seltsi poolt korraldatavatest koosolekutest ja võimaluse korral rahvusvahelistest konverentsidest. Viimase aasta resident teeb ettekande seltsi koosolekul.</p>
25	ÕPPEBAASID	<p>Kohtuarstiteaduse residentuuri baasasutustena kasutatakse alljärgnevaid raviasutusi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eesti Kohtuekspertiisi Instituut • Tartu Ülikooli Kliinikum • Põhja-Eesti Regionaalhaigla • SA Ida Tallinna Keskhaigla

26	SAAVUTATUD ÕPIVÄLJUNDITE HINDAMISE VORMID JA KORD	<p>Edasijõudmist hinnatakse kaks korda aastas vastavalt residentuuri eeskirjas sätestatule, positiivse hinnangu eelduseks on kõigi ettenähtud ülesannete (praktilise ja teoreetilise koolituse) täitmine.</p> <p>Saavutatud õpiväljundeid hinnatakse iga tsükli lõpus individuaalse juhendaja poolt (kujundava hindamisena mitteeristaval skaalal) ning residentuuri lõpueksamil (lõpphindamisena eristaval skaalal).</p>
27	LÕPUEKSAMILE PÄÄSEMISE EELDUSED	<p>Kogu ettenähtud residentuuri programmi (praktilise ja teoreetilise koolituse) läbimine, positiivsed hinnangud kõigist läbitud praktilise koolituse tsüklitest.</p>
28	LÕPUEKSAMI SISULISED NÕUDED JA SOORITAMISE KORD	<p>Eksam, mille käigus hinnatakse teadmisi ja oskusi, koosneb kahest osast (suuline ja kirjalik osa). Kõiki eksami osasid hindab eksamikomisjon, kuhu kuulub vähemalt 3 liiget.</p> <p>Teadmiste ja oskuste hindamise viis: 1) kirjalik osa 2) suuline osa, s.h. ka teatud praktiliste oskuste kontrollimine (isiku või surnu kohtuarstliku ekspertiisi ülesanne).</p> <p><u>Eksami struktuur ja proportsioonid:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Suuline osa koosneb 4 küsimusest, millest 1 on patoloogiast ja 3 kohtuarstiteadusest. Kirjalikus osas on üks küsimus. Maksimaalne koondhinne on 40 palli. 2. Praktilises osas tuleb eksamineeritava lahendada isiku ja surnu kohtuarstliku ekspertiisi ülesanne s.t anda kohtuarst-ekspertiisi arvamus. Ülesannete lahendamise eest võib saada 10 punkti, maksimaalne pallide arv on 20.
29	LÕPUEKSAMI HINDAMISE KRITEERIUMID	<p>A: Arst-resident tunneb suurepäraselt erinevate haiguste ja vigastuste etiopatogeneesi, oskab teha suurepäraselt kohtuarstlikke surnu ja isiku ekspertiise ja põhjendada ekspertarvamust. Omandatu on hästi süstematiseeritud. Arst-resident oskab suurepäraselt põhjendada ekspert arvamuse formuleerimiseks kasutatud uurimismeetodeid ja neid tulemusi interpreteerida. Suudab suurepäraselt määratleda vigastuste tekkemehhanismi ja tekitamise aega. Arst-resident oskab suurepäraselt teha kohtuarsti tööd sündmuskohal ja kohtuistungil.</p> <p>B: Arst-resident tunneb väga hästi erinevate haiguste ja vigastuste etiopatogeneesi, oskab teha väga hästi kohtuarstlikke surnu ja isiku ekspertiise ja põhjendada ekspertarvamust. Omandatu on hästi süstematiseeritud. Arst-resident oskab väga hästi põhjendada ekspert-arvamuse formuleerimiseks kasutatud uurimismeetodeid ja neid tulemusi interpreteerida. Suudab väga hästi määratleda vigastuste tekkemehhanismi ja tekitamise aega. Arst resident oskab väga hästi teha kohtuarsti tööd sündmuskohal ja kohtuistungil. Esinevad väheolulised puudujäägid.</p>

	<p>C: Arst-resident tunneb hästi erinevate haiguste ja vigastuste etiopatogeneesi, oskab teha hästi kohtuarstlikke surnu ja isiku ekspertiise ja põhjendada ekspertarvamust. Omandatu on hästi süstematiseeritud. Arst-resident oskab hästi põhjendada ekspert-arvamuse formuleerimiseks kasutatud uurimismeetodeid ja neid tulemusi interpreteerida. Suudab hästi määratleda vigastuste tekkemehhanismi ja tekitamise aega, kuid ilmnevad mõningad puudujäägid. Arst resident oskab hästi teha kohtuarsti tööd sündmuskohal ja kohtuistungil.</p> <p>D: Arst-resident tunneb hästi erinevate haiguste ja vigastuste etiopatogeneesi, oskab teha kohtuarstlikke surnu ja isiku ekspertiise ja põhjendada ekspertarvamust. Omandatu pole süstematiseeritud. Arst-resident oskab põhjendada ekspert-arvamuse formuleerimiseks kasutatud uurimismeetodeid, kuid ei suuda tulemusi piisavalt interpreteerida. Suudab määratleda vigastuste tekkemehhanismi ja tekitamise aega, kuid ilmnevad puudujäägid. Arst resident oskab teha kohtuarsti tööd sündmuskohal ja kohtuistungil.</p> <p>E: Arst-resident teab erinevate surma põhjuste ja vigastuste morfoloogiat ja tunneb üldjoontes nende etiopatogeneesi, ent aine süstemaatiline ja sügavam tundmine on lünklik ning esineb põhimõttelisi eksimusi. Arst-resident oskab üldiselt teha isiku ja surnu kohtuarstlikke ekspertiise, kuid erinevate uuringutulemuste interpreteerimisel ilmnevad puudujäägid. Arst-resident suudab määratleda surnu ja isiku ekspertiiside puhul haiguste ja vigastuste olemust, kuid nende interpreteerimisel esineb vajakajäämisi. Suudab mingil määral määrata vigastuste tekkemehhanismi ja tekitamise aega, kuid ilmnevad tõsised puudujäägid nende põhjendamisel. Arst-resident teab, mida kohtuarst peab tegema sündmuskoha vaatlusel ja kohtuistungil osalemisel.</p> <p>F: Arst-residendi teadmised surnu ja isikute kohtuarstlike ekspertiiside osas on puudulikud, samuti oskused ekspertarvamuse põhjendusliku osa ja kohtuarstliku diagnoosi formuleerimiseks. Arst-resident ei oska määrata surnu ja isiku ekspertiiside puhul haiguste ja vigastuste olemust, samuti ei oska kirjeldatud tulemusi interpreteerida. Suudab mingil määral määrata vigastuste tekkemehhanismi ja tekitamise aega, kuid ilmnevad tõsised puudujäägid nende põhjendamisel. Arst-residendi teadmised kohtuarsti ülesannetest sündmuskoha vaatlusel ja kohtuistungil osalemiseks on puudulikud.</p> <p>Eksami erinevatest osadest kogutud punktid summeeritakse, hinne kujuneb alljärgnevalt:</p> <p>A= 96-100%</p>
--	---

		<p>B= 91-95% C= 81-90 % D= 71-80% E= 61-70% F= 0-60%</p>
30	SOOVITATAV KIRJANDUS	<p><u>Kohustuslik kirjandus</u> Kohtuarstiteaduse õpik , Tallinn, 2007 B. Knight, P. Saukko – Knight`s Forensic Pathology, Third Edition, Arnold, a member of the Hodder Headline Group, London, 2004 J. K. Mason – The Pathology of Trauma, Edward Arnold Ltd, 1993 Kumar V, Abbas K.A, Fausto N.: Robbins and Cotran Pathologic Basis of Disease (Elsevier Saunders), 2005 M. Väli, I. Drikkit, D. Lepik, V. Vassiljev – Autotraumad, Tartu, 1998 M. Väli, I. Drikkit, D. Lepik, V. Vassiljev, M. Talumäe – Mehaanilised vigastused, Tartu, 1999 K. Mandel, M. Väli, D. Lepik, V. Vassiljev „Kohtuhambaarstiteadus“ Tartu, 2010</p> <p><u>Soovitatav kirjandus</u> B. Knight – Simpson`s Forensic Medicine, Tenth Edition, Arnold, a member of the Hodder Headline Group, London, Sydney, Auckland, Co-published in the USA by Oxford University Press, Inc., New York, 1991 C. Henssge, B. Knight, T. Krompecher, B. Madea, L. Nokes – The estimation of the time since death in the early postmortem period, London, Sydney, Auckland, Co-published in the USA by Oxford University Press, Inc., New York, 1995 В. Б. Томилин - Судебная медицина, Москва, 1996</p> <p><u>Ajakirjad</u> Eesti Arst International Journal of Legal Medicine Forensic Science International Sudjebno-meditinskaja ekspertiza</p>